

На основу члана 59. став 1. и члана 82. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 97/16, 36/19, 61/21, 100/25 и 114/25) и члана 93. став 3. Статута Општине Фоча („Службени гласник Општине Фоча“, број 8/17), Начелник Општине Фоча д о н о с и

ПРОГРАМ РАДА НАЧЕЛНИКА ОПШТИНЕ ФОЧА ЗА 2026. ГОДИНУ

УВОД

Програм рада Начелника Општине Фоча за 2026. годину (у даљем тексту: Програм рада) садржи скуп активности којима Начелник Општине Фоча (у даљем тексту: Начелник Општине), у својој мисији одговорног руковођења локалном самоуправом, остварује визију општине Фоча коју у свом мандатном периоду жели да реализује.

Извршавајући задатке који произилазе из надлежности утврђених Законом о локалној самоуправи и Статутом Општине Фоча, као и задатке који су утврђени Програмом рада Скупштине Општине Фоча за 2026. годину и другим програмима које доноси Скупштина Општине Фоча (у даљем тексту: Скупштина Општине), као одговоран лидер и носилац извршне функције, путем Програма рада информисе јавност о својим плановима и провјерава подршку представничког органа локалне власти о својим правцима дјеловања.

Програм рада је плански акт, а реализација и динамика активности из Програма рада у процедурама реализације усклађиваће се са расположивим средствима и зависиће од објективних околности које буду присутне у датом моменту. С обзиром на то да је ријеч о планском акту, циљ је квалитетно, прецизно и реално планирати, узимајући у обзир различите околности које се могу појавити у периоду реализације Програма рада.

Програм рада се заснива на резултатима који су остварени у досадашњем раду, Стратегији развоја општине Фоча, Буџету Општине Фоча за 2026. годину, активностима виших нивоа власти и разних домаћих и страних институција и организација.

За реализацију планираних активности у текућој години финансијска средства су обезбијеђена усвајањем буџета у износу од 27.700.000 КМ, што представља повећања од 17% у односу на прошлогодишњи буџет.

Кључна ставка овог буџета јесте да је он први пут развојни, јер ће више од четири милиона конвертибилних марака бити намијењено искључиво за капиталне инвестиције.

Оваква расподјела средстава омогућиће нам да наставимо и завршимо већ започете инфраструктурне пројекте.

Такође, то нам омогућава лакше спровођење активности на реализацији пројеката који захтијевају већа финансијска средства, као што је изградња обалоутврде и реконструкција градских улица, како би уже језгро града имало урбанији изглед који му и припада, поготово са добијањем статуса града.

Поред капиталних пројеката, Програм рада биће базиран и на социјалну стабилност, уз неизоставну подршку наталитету и борацким категоријама, чиме потврђујемо да смо директно усмјерени на помоћ грађанима.

Свјесни смо да је задатак Општинске управе да у континуитету прати и сагледава потребе суграђана, да дефинише приоритете и адекватно реагује на свакодневне проблеме, као и да активно ради на унапређењу стања у свим областима живота и рада.

Успоставићемо политику управљања и развоја људским ресурсима у смислу кадровске политике, тако да ће образовани, вриједни и одговорни људи бити уважени, поштовани и обављаће најсложеније послове у циљу доношења стратешких одлука за развој друштвене заједнице.

Наша кадровска политика заснива се на поштовању рада и професионалног интегритета, што смо доказали кроз имплементацију новог Закона о платама који је ступио на снагу почетком године. То је уједно и шесто повећање плата у периоду мандата Начелника Општине, гдје су се од 2020. године примања запослених повећала за скоро дупло. На овај начин, осигуравамо да људи који доносе стратешке одлуке и обављају најсложеније послове имају адекватне, стабилне и мотивишуће услове за рад, а све у корист грађана.

Анализирајући капацитете Општина Фоча у оквиру својих одјељења тренутно има довољно људских ресурса, тако да очекујемо да неће бити проблема у реализацији активности планираних Програмом рада.

Фоча ће у овој години добити статус града, између осталог захваљујући томе што представља образовни центар регије, са престижним факултетским установама, средњим и основним школама и савремено опремљеним предшколским установама.

Пружићемо пуну подршку унапређењу и изградњи новог студентског дома, обезбједићемо адекватне просторије за Основну музичку школу, реконструисаћемо дјечја игралишта у основним школама и наставићемо субвенције цијена боравка дјеце у предшколским установама.

Унапређење положаја младих, развој спорта и богат културни садржаји активности су које неће изостати ни у овој години.

У континуитету настављамо са повећањем средстава које кроз грантове издвајамо за спортске колективе.

У складу са могућностима и законским оквирима пратићемо и дјеловати на плану инфраструктуре, економског и друштвеног развоја, али и заштити животне средине.

Чишћење града, обала ријека, озелењавање јавних површина су области које треба унапређивати у континуитету.

У сарадњи са надлежним комуналним предузећима, наставићемо да побољшавамо механизације које се користе за чишћење и уређење јавних површина, а све у циљу побољшања квалитета комуналне хигијене.

Од прољећа крећемо са повећањем инспекцијског надзора на терену, како би појачали колективну свијест о заштити и чувању животне средине и здравља људи.

У прошлој години ријешили смо главне предуслове за постизања наведеног циља, пуштањем у функцију привремене санитарне депоније Грабе и новом механизацијом.

Област шумарства и пољопривреде су врло значајан ресурс који треба ставити у функцију развоја локалне заједнице, уз избегавање ризика који могу настати ако се на одржив начин не управља с њима.

Пројекти који доприносе развоју Фоче, попут хидропотенцијала, имаће нашу подршку, иницирање и ургенцију, наравно уз компензацију негативних ефеката које такви пројекти носе.

Реализација Програма рада зависиће од финансијских средстава, како оних из буџета тако и од екстерних извора финансирања, гдје усљед непредвиђених околности може доћи до смањења издвајања или преусмјеравања средстава.

Потенцијални проблеми и ризици огледају се у неуспјелим поступцима јавних набавки или промјена на тржишту роба и услуга.

1. КАПИТАЛНИ ПРОЈЕКТИ

Реализација Програма рада и планираних капиталних пројеката у највећој мјери зависи од финансијске стабилности, поштовања законских оквира и обезбјеђења додатних екстерних средстава.

Стабилни планирани приходи у буџету и њихова одговорна расподјела били су предуслов за дефинисање приоритета за ову годину.

Програм рада у наредном периоду темељиће се на реализацији кључних капиталних инвестиција.

Завршићемо све започете пројекте, а посебну пажњу посветићемо модернизацији саобраћајних мрежа и улагању у нове инвестиције.

Главни стратешки приоритет у овој години нам је континуирана модернизација путне мреже, али и објекти за социјалну заштиту и стамбено збрињавање.

Пројекти у завршној фази реализације су зграда за младе брачне парове, Дом за стара лица у Миљевини и стадион са вјештачком травом.

Након успјешног завршетка изградње стамбене зграде за младе брачне парове, у текућој години у плану је завршетак партерног уређења и изградње Трга породице на платоу испред самог објекта, чиме ће овај комплекс добити потпуни изглед.

Капитални пројекат, који су суфинансирани Општина Фоча и Влада Републике Српске, омогућио је младима куповину прве стамбене јединице по изузетно повољној цијени од 1.350,00 КМ по метру квадратном, у згради за 50 брачних парова.

Градња Дома за стара лица у Миљевини тече планираном динамиком и до краја године очекује се завршетак радова.

Наш циљ је да, након завршетка радова, свечано отворимо нову установу која ће, захваљујући подршци Општине Фоча и Владе Републике Српске, бити једна од најмодерних овог типа у источном дијелу Републике Српске.

У насељу Доње Поље у току су завршни радови на изградњи помоћног фудбалског терена с вјештачком травом, једне од најзначајнијих спортских инвестиција. Завршени су припремни радови на подлози терена, након чега ће бити постављена вјештачка трава, у складу с највишим спортским и техничким стандардима.

У плану је и постављање рефлектора, како би се омогућило коришћење терена у вечерњим сатима, нарочито у љетном периоду.

Термин завршетка кључне фазе зависиће од временских услова у наредном периоду.

Изградња и модернизација спортских објеката значајна је активност за развој локалног спорта и зато ће јој и у будућности бити посвећена посебна пажња.

У сарадњи са републичким институцијама, наставићемо интензивно да радимо на побољшању путне инфраструктуре.

Почетних 5,5 километара пута према Шћепан Пољу биће завршено до краја априла ове године, а остатак од 14 километара биће финансиран кредитним аранжманом Свјетске банке у износу од 81,7 милиона евра.

Мост на ријеци Тари биће финансиран заједнички у сарадњи са Министарством комуникација и транспорта БиХ и ресорним министарством Црне Горе.

С обзиром да смо у комуникацији са надлежним институцијама, очекујемо улагања и у остале путне правце на територији општине Фоча, нарочито у путне правце према Тјентишту и Сарајеву.

У складу са својим буџетом, Општина Фоча планира да настави са активностима на изградњи, модернизацији и реконструкцији локалних и некатегорисаних путева, као и асфалтирању градских саобраћајница.

У ужем центру Фоче, тачније поред Центра за културу и информисање, планирано је уређење јавне површине асфалтирањем паркинга капацитета око 90 мјеста.

Један од приоритета, у оквиру планиране модернизације саобраћајне мреже, је комплетна реконструкција коловоза у Улици краља Петра I Карађорђевића, на потезу од зграде Општине па све до Трга, као и од зграде Општине до Омладинско-спортског центра „Партизан“. Тиме ће уже језгро града добити функционалнији и љепши изглед.

У том смислу, планирано је и асфалтирање пјешачке стазе од ЈУ Дјечији вртић „Чика Јова Змај“ до КПЗ-а Фоча, као и изградња тротоара у Улици Бранка Радичевића, на потезу од кружног тока до Градског стадиона.

Реализација ових пројеката, у великој мјери допринијеће унапређењу безбједности свих учесника у саобраћају, нарочито дјеце и спортиста који најчешће користе поменуте правце.

У сарадњи са пројектом Локалног интегрисаног развоја (ЛИР), у наредном периоду планирана је реконструкција и поплочање тротоара у улицама Фочанских бригада и 9. маја. Примарни задатак овог пројекта јесте да тротоари буду приступачни особама са инвалидитетом и мајкама са колицима.

Сматрамо да свака мјесна заједница заслужује адекватно дјечје игралиште, као мјесто окупљања наших најмлађих суграђана и њихових родитеља.

Као једно од највећих и најмногљуднијих насеља препознали смо Лазарево, које ће ове године добити модернизовано дјечје игралиште.

Такође, реконструисаћемо и освијетлити игралиште код ОШ „Веселин Маслеша“ и направити подлогу каква је већ урађена на кошаркашким теренима на стадиону.

Поред ових локација, разматрамо и потенцијална мјеста у другим насељима, а све у циљу да унаприједимо квалитет живота у свим дијеловима града.

Посебна пажња биће посвећена санацији и уређењу Градског парка у насељу Душаново, која ће обухватити попличање пјешачке стазе, изградњу расвјете, поставку нових клупа и додатно озелењавање.

Зелене површине представљају кључну инфраструктуру за здравији и квалитетнији живот становника, на шта ће се посебно обратити пажња у наредном периоду.

Планирана је и садња стабала дуж главних саобраћајница у урбаним дијеловима општине.

На самом врху приоритета наше локалне заједнице сигурно је стратешки развој туризма, што значи да ћемо у наставку, а све у складу са нашим могућностима и надлежностима, дати пуну подршку развоју и стабилизацији пословања Националног парка „Сутјеска“.

Кроз пројекат са Каритасом Швајцарске аплицирали смо за средства намијењена реконструкцији и модернизацији планинарског дома „Забрана“. Планирана је замјена столарије, санација зидова и подова, постављање плочица, као и изградња нове водоводне, канализационе и електро мреже.

У склопу поменутог пројекта биће изграђен видиковац изнад Фоче, са кога ће се пружати репрезентативан поглед на град, уз додатне туристичке елементе на платоу око самог објекта.

Туристичка сезона ове године у Фочи биће отворена бесплатним концертом Аца Пејовића, који ће се одржати у петак, 8. маја и на тај начин озваничићемо почетак периода у којем очекујемо рекордан број посјетилаца.

Једна од најзначајних активности у првом дијелу ове године свакако је изградња система тобогана на постојећем Аква парку „Ушће“.

Унапређење садржаја у овом комплексу представља значајну инвестицију, којом ће Фоча, на још један начин, оправдати статус водеће туристичке дестинације у регији. Осим што представља значајан потенцијал унапређења туризма, завршетак ове инвестиције пружа велику шансу развоју сектора угоститељских дјелатности.

Отварање нових садржаја планирано је у овој години, прије почетка нове лјетње сезоне.

Туристички мурал који се налазе на великом потпорном зиду, на улазу у Фочу, у овој години биће освијетљени, а све у циљу естетског уређења града и додатне промоције туристичких потенцијала.

Такође, планирана је и припрема подлоге потпорног зида у Улици Николе Пашића, испод Омладинског спортског центра „Партизан“, на којем ће бити осликани истакнути српски спортисти.

У поменутој улици, тачније од зграде Општине па до Горњег Поља, у плану је санација тротоара, како би се обезбиједила несметана и модерна комуникација између ужег центра града и околних насеља.

Међу пројектима који ће бити завршени у текућој години је и Спомен парк на брду Дуб, изнад Фоче, у оквиру којег ће бити спомен крст висок око 15 метара.

Овај споменик биће својеврсни свјетионик слободе и достојан помен српским јунацима у чију славу се подиже.

У плану је изградња видиковца на овој локацији.

Из општинског буџета, у овој години биће издвојена почетна средства за санацију крова у згради некадашње основне школеу селу Заваит, гдје је планирано сједиште Јавне установе Парк природе „Тара“.

Планирано је аплицирање на пројекте енергетске ефикасности, тачније утопљавање зграде Општине, ради уштеде енергије.

Један од инфраструктурних приоритета у наредном периоду јесте изградња обалоутврде у градском подручју, тачније на локацији Доње Поље, како би се дугорочно ријешило проблем потенцијалног ризика од поплава.

Тренутно активно аплицирамо према међународним фондовима, како би се обезбиједила неопходна средства за реализацију овог пројекта.

У циљу подизања квалитета комуналних услуга, у прошлој години издвојена су значајна средства за побољшавање пословања комуналног предузећа, конкретно за набавку камиона за одвоз смећа и набавку машине дозера за рад на депонији.

Упоредо са модернизацијом возног парка, издвојена су и средства за проширење градског гробља „Бараковац“ на новој парцели.

У текућој години планирана је набавка савремене комуналне опреме, као и постављање видео надзора које ће у великој мјери спријечити неодговорно одлагање отпада и осигурати чистији амбијент.

У сарадњи са суграђанима, удружењима младих и студентима, у плану је велика прољетна акција чишћења града, како бисмо заједничким снагама унаприједили еколошку слику заједнице.

Планирана је набавка и садња нових садница дрвећа, чиме ћемо додатно озеленити паркове и шеталишта и самим тим створити љепше окружење.

Пуштена је у рад и нова привремена санитарна депонија на локацији Грабе, док је у плану и реализација додатних неопходних радова.

Општинска управа наставиће са рјешавањем процедура из своје надлежности, које се тичу изградње хидроенергетских система на Дрини и Бистрици, уз вођење рачуна о заштити локалног становништва и поштовање правних и еколошких стандарда.

И даље ћемо радити на активностима у циљу стварања предуслова за двосмјерно напајање општине Фоча електричном енергијом, а све у сврху дугорочне стабилизације електромереже. Реализацијом овог пројекта осигурали би алтернативне правце напајања и, што је још важније, свели би на минимум кварове узроковане временским непогодама или оптерећењем система.

У настојању за унапређењем енергетске ефикасности и заштите животне средине, у плану је реконструкција котловнице у насељу Степе Степановића и прелазак на коришћење пелета.

Овај прелазак директно ће смањити емисију штетних гасова и обезбиједити ефикасно гријање и бољи квалитет ваздуха за све становнике овог насеља.

У наредним фазама, у зависности од финансијских средстава, биће разматрана реконструкција котловница у другим дијеловима града.

У овој години посебна пажња биће посвећена унапређењу квалитета живота у највећим мјесним заједницама.

Планирана је комплетна реконструкција парка у Мјесној заједници Брод, која подразумијева постављање новог мобилијара и уређење зелених површина, као и изградњу цркве са циљем окупљања вјерног народа у овом дијелу Фоче.

Уз капиталне пројекте, добијање статуса града је најважнији и најкомплекснији административни задатак у периоду пред нама.

Стратешки циљ за Општину Фоча је израда елабората и финализирање процеса за добијање статуса града.

У току је израда документа о оправданости иницијативе, гдје ће у стратешком документу бити представљено тренутно стање, перспективе развоја и бројни други потенцијали због којих наша општина заслужује статусно да прерасте у један од центара Републике Српске.

Добијање статуса града није само административна промјена назива, већ јачање институционалних капацитета, лакши приступ европским фондовима и привлачење крупних инвестиција.

Начелник Општине, заједно са представницима локалних и републичких институција, правосудних органа, Полицијске управе, здравствених и образовних установа, улаже максималне напоре како би се овај процес завшио у што краћем року. Тиме би Фоча заузела мјесто регионалног центра Горњег Подриња.

Са два факултета и модерном Универзитетском болницом Фоча, добијањем овога статуса додатно ће се оснажити ове институције.

Захваљујући доброј сарадњи Владе Републике Српске и локалне власти, већ се кренуло у реализацију инвестиционог циклуса вриједног 48 милиона КМ који је одобрила Влада. Планирана је набавка најсавременије опреме за сва одјељења и комплетна адаптација болничких објеката Универзитетске болнице Фоча.

Упоредо са тим, Влада Републике Српске на Медицинском факултету почиње са градњом новог блока, за шта је Општина Фоча обезбиједила земљиште, а што ће имати важну улогу у развоју ове високошколске установе.

Изградња новог студентског дома, за који је већ потписан уговор о зајму у прошлој години, битан је фактор у јачању Фоче као универзитетског центра. Општина Фоча је обезбиједила земљиште, неопходне дозволе и пројектну документацију за још један дом за студенте капацитета од 380 мијеста.

На овај начин ријешити се смјештај студената и са Медицинским факултетом добиће се једна цијелина која се зове модеран студентски комплекс, што ће додатно оживјети локалну заједницу, која ће постати примамљивије мјесто за младе људе из региона.

У сарадњи са Министарством здравља и социјалне заштите, Општина Фоча ће постати Центар за специјалистичке услуге херцеговачке и сарајевско-романијске регије за особе са сметњама у развоју.

Задатак Општине био је проналазак простора за рад овог центра, као и обезбјеђивање стручног кадра за рад са корисницима.

Највише наде за добијање вишег административног статуса полагамо у то што је Фоча одавно препозната као важан здравствени, универзитетски и туристички центар Српске и зато имамо реална очекивања да ће цјелокупна процедура бити окончана у овој години.

Наш циљ је да у првој половини године, пред народне посланике у Народној скупштини Републике Српске изађемо са аргумената, како би у нову календарску и буџетску годину ушли са новим статусом и могућностима.

2. РЕДОВНЕ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

Активности у области спорта, културе и невладиног сектора спадају у редован план рада, које се само из године у годину допуњавају новим и додатним садржајима. Календар догађаја спортских и културних манифестација и ове године биће извршен у пуном капацитету.

Наставићемо и са пружањем подршке локалним клубовима и удружењима, јер желимо да и даље имамо водеће мјесто лидера по броју и квалитету културно-спортских догађаја.

Што се тиче конкретног спорта, у овој години имамо два велика јубилеја, која ће бити свечано обиљежена. Уз 20 година од оснивања престижног међународног турнира „Фудбал френдс-а“, са посебним поносом истичемо 80 година постојања и рада ФК „Сутјеска“.

Овај значајни датум за Фудбалски клуб, али и за све нас биће прослављен на стадиону са вјештачком травом, гдје ћемо на једном мјесту спојити традицију постојања са модерном инфраструктуром посвећеном будућим генерацијама спортиста.

Поред организације и подршке „Фудбал френдс-а“, неће изостати ни подршка Општине у суфинасирању локалних турнира, попут традиционалног Новогодишњег турнира у малом фудбалу, чији је наградни фонд прошле године повећан на 10.000 КМ, турнира „Ратко Раде Шобот“, турнира у малом фудбалу „Ранко Елез Зико“, турнира у малом фудбалу у знак сјећања на Јована Јањића, меморијалног турнира у баскету „Илија Ђуровић Ике“, турнира у част погинулих бораца Драгочаве, Брусана и Годијена, Васкршњег турнира у малом фудбалу „Превраћ“, турнира у одбојци „Маја Машић“ и турнира у одбојци на пијеску.

Фоча је град са богатим календаром манифестација које чине окосницу друштвеног живота и зато ћемо наставити да пружамо снажну организацију и финансијску подршку догађајима који већ сад имају традицију и препознатљивост у региону. У склопу редовних програмских активности, посебно ћемо истаћи три кључна периода која представљају носиоце културног живота, а то су: „Зима у Фочи“, Мајске свечаности и „Љето у Фочи“.

У склопу манифестације „Зима у Фочи“ базирани смо на празнике и очување традиције, стварајући празнични амбијент уређењем града у том духу и богаћењем програма, садржајима за дјецу и породицу.

Ова манифестација почиње половином децембра, отварањем Новогодишњег сајма креативаца, док централни дио чине божићне и дјечије радости.

Традиционална акција у сусрет божићним празницима, гдје се исплаћује једнократна новчана помоћ за социјално најугроженије становништво, са тенденцијом раста износа, биће настављена и даље.

У склопу манифестације „Зима у Фочи“ сада већ традиционално, поводом новогодишњих празника, обезбјеђујемо и дијелимо празничне пакетиће за сву дјецу са подручја наше општине узраста до петог разреда.

Малишани су прошлу „Дјечију Нову годину“ дочекали са Тијаном Дапчевић.

Поводом обиљежавања Дана Републике Српске, успоставили смо нову традицију која се реализује већ другу годину заредом. Ријеч је о подјели празничних пакетића унуцима породица погинулих бораца, што такође спада у нашу сталну и редовну активност.

„Зима у Фочи“ је манифестација у организацији Општинске управе, а ми смо истакли само пар догађаја који је чине. Примијећено је да велики број грађана посјећује поменуте манифестације, оцјењујући њихов садржај као квалитетан, што нас мотивише да у будућности наставимо развијати и унапређивати манифестације овога типа.

„Зима у Фочи“ свечано се завршава избором спортисте године, који се одржава почетком фебруара.

Мајске свечаности су централна манифестација у години, јер је то мјесец када Фоча слави своју прошлост и када најављујемо нове активности и пројекте, осврћући се на постигнуте резултате.

У оквиру ове манифестације одржава се смотра фолклора, изложбе народних рукотворина, као и почетак туристичке сезоне.

У том периоду године поносни смо домаћини највећег броја високих званица, министара у Влади Републике Српске и народних посланика у Народној скупштини Републике Српске, што потврђује снажну подршку републичких институција капиталним пројектима, у чијој смо реализацији.

Нашу општину тада посјећују и драги пријатељи и званичне делегације побратимских градова. Почетком маја, Фоча је мјесто сусрета начелника и градоначеника бројних општина из Републике Српске, Црне Горе и Србије, чиме се јача регионална, али и прекогранична сарадња. Ови сусрети нису само свечана сједница Скупштине Општине поводом Дана Општине, већ и дани када поред званичног протокола договарамо сарадње и инвестиције на мјесту које је главна раскрсница путева.

У овој години Дан Општине ће бити тродневна манифестација са богатим културним садржајем и неким новинама. Једна од њих је да ћемо први пут даривати златником прву бебу рођену 9. маја, чиме ћемо симболично прославити живот и будућност.

Тakoђе, планирано је даривање и посјета најстаријег становника Фоче, који ће добити пригодну захвалницу.

Заједно са руководством Општине и сарадницима, Начелник Општине ће задржати континуитет у сарадњи са представницима институција Републике Српске, Босне и Херцеговине, као и са другим локалним заједницама, поготово онима у окружењу.

Сарадња са представницима међународних институција, организација и амбасада у Босни и Херцеговини неће изостати.

Такође, у редовне активности спада и његовање и јачање братских односа са градовима побратимима. Кроз редовну размјену искустава и узајамних посјета, наставићемо да градимо мостове пријатељства.

У текућој години, радићемо на проширењу мреже пријатељства, посебно са градовима у окружењу, попут општине Чајетина.

Повезивање са овом популарном туристичком дестинацијом, произашло је из сличне визије развоја на пољу планинског туризма.

Једна од централних манифестација у којој Општина Фоча активно учествује је и „Љето у Фочи“, које се надовезује на Мајске свечаности.

Наставићемо са пружањем буџетске подршке манифестацијама културе и спорта попут Јелен ОК Феста, Фудбал френдса и Дринске авантуре.

У оквиру пронаталитетне политике, и ове године неће изостати манифестација „Конференција беба.

Ове године у плану је реализација спортско-рекреативних активности на ријекама, уз логистичку подршку Цивилне заштите.

У оквиру редовних програмских активности, рад Начелника Општине и Општинске управе као и у свакој претходној години биће заснован на принципима транспарентности, отворености и директне комуникације са странкама.

Општинска управа ће свакодневно сарађивати са представницима јавних предузећа и установа на нивоу локалне заједнице, а акценат ће свакако бити на обезбјеђивању што бољих услова за живот и рад грађана са територије Општине.

У складу са приоритетима мјесних заједницам настојаћемо да развијемо рурална подручја, у складу са могућностима, али исто тако и урбани дио града.

Кабинет Начелника Општине као и општинска одјељења свакодневно су у контакту са грађанима, било да су своје захтјеве манифестовали као физичка лица или овлашћени представници мјесних заједница, удружења грађана или других институција.

Начелник Општине заједно са општинским службама наставиће праксу директне комуникације са грађанима.

Током протекле године одржано је преко 1.530 састанака и консултација са грађанима, што говори о нашој посвећености и рјешавању проблема са којима се свакодневно сусрећу наши суграђани.

У наредном периоду планирано је и увођење „Дана отворених врата“ гдје ће грађани, без најаве, у одређеним терминима, моћи да разговарају са Начелником Општине, замјеником Начелника и начелницима одјељења Општинске управе.

Општински службеници наставиће да обилазе мјесне заједнице, јер потребе грађана директно утичу на формирање буџета.

У складу са приоритетима мјесних заједница и усвојеним програмима вршиће се санација локалних путева, асфалтирање и проширење паркинг простора у градским насељима, изградња потпорних зидова уз градске саобраћајнице, као и изградња нове расвјете.

3. ЛОКАЛНИ РАЗВОЈ

Континуирана подршка самосталним предузетницима или већим привредним друштвима неће изостати ни у овој години.

У потпуности је реализован Програм подстицаја привреди и пољопривреди, уз изналагање рјешења за појединачне захтјеве привредника.

Општина Фоча ће и даље бити активан партнер у обезбјеђивању адекватних локација за привредне активности. Примарни циљ је стварање пожељног амбијента за инвеститоре, али и стварање бољих услова предузетницима за развијање и попуњавање Пословне зоне Ливаде, као и Индустријске зоне Брод на Дрини.

На основу Правилника о условима и начину остваривања новчаних подстицаја пољопривредне производње наставићемо подршку развоју пољопривреде.

Програм обавља субвенцију за:

- производњу млијека (премија за млијеко),
- набавку пољопривредне механизације и опреме,
- воћарство (премија за произведену и продату малину),
- пчеларство (премија за производњу и узгој пчела, набавка пчеларске опреме и кошница),
- ратарску и сточарску производњу (подстицај за улагање у пластеничку производњу, набавку сјеменског материјала, премија за мини фарме, премија за узгој крава и квалитетно-приплодних крмача и супрасних назимица, као и подстицаји за адаптацију постојећих и изградњу нових шталских објеката).

Општина Фоча већ годинама, самостално и у сарадњи са Заводом за запошљавање, реализује програме за пријем приправника. Циљ нам је да што већи број младих људи који су остали да живе у Фочи добију прилику да стекну прво професионално искуство.

Подршку младим наставићемо и у овој години, а број приправника зависиће од буџетских могућности.

Током 2025. године, реализовани су бројни састанци са представницима спортских колектива, борачком популацијом, невладиним сектором, пензионерима и осталима.

Подршка свим спортским колективима који дјелују у нашој Општини, кроз редовно финансирање њихових активности и кроз унапређење инфраструктуре неће изостати ни у будућности.

С обзиром на све већи број омладине у нашем граду, укључујући и студенте, приоритет је стварање модерног амбијента, што ће подстаћи на масовно бављење спортом међу омладином.

У текућој години посебан искорак биће у подршци борачким категоријама, јер ће Општина први пут организовати јавни позив за додјелу једнократне новчане помоћи незапосленим демобилисаним борцима (на евиденцији Завода за запошљавање тренутно их је 260). Сматрајући да је ово наш мали вид захвалности и пружање подршке онима који су дали највећи допринос стварању Републике Српске.

Такође, Општина континуирано и у пуном капацитету финансира рад три организације проистекле из Одбрамбено-отаџбинског рата које дјелују у нашој

локалној заједници, препознајући их као кључне партнере у рјешавању статуса бораца.

Поред помоћи борцима, стратешки приоритет је запошљавање дјеце погинулих бораца. Кроз различите програме, у сарадњи са Заводом за запошљавање и директно посредовање, омогућили смо одређеном броју дјеце из ове категорије да ријеше питање свог запослења. Са том праксом наставићемо и у години пред нама.

Општина Фоча је једна од осам локалних заједница у Републици Српској која је потписала Меморандум о сарадњи са Меморијалним центром РС, у циљу прикупљања видео свједочења чланова породица погинулих бораца и српских цивила у протеклом рату. Сарадња ће акивно бити настављена и у овој години.

Подршка најстаријим суграђанима кроз сарадњу и додјелјивањем гранта Удружењу пензионера наставиће се, уз додатне активности које се односе на реновирање пензионерског дома.

Циљ нам је да нашим пензионерима створимо адекватан и пожељан простор за дружење и обављање клупских активности.

Поред редовног суфинасирања постојећих клубова и удружења из невладиног сектора, већ годинама пружамо директну подршку грађанима који желе да се укључе у друштвени рад.

Финансијски помажемо сам процес регистравања нових удружења, покривајући почетне трошкове оснивања, јер на тај начин охрабрујемо цивилно друштво.

Обезбиједићемо и финансијска средства за остваривање права из области социјалне заштите и социјалних потреба грађана, породица и појединачних случајева, сагласно са законом, а у сарадњи са Центром за социјални рад.

Дио буџетских средстава биће усмјерен и на подршку вјерским заједницама за одржавање, обнову и градњу вјерских објеката, јер на тај начин његујемо духовни живот и традицију.

Програм рада обухвата и сарадњу и помоћ удружењима повратника и расељених лица у складу са нашим могућностима, а све са циљем њихове интегрисаности у заједницу.

С обзиром да смо почетком године имали обилне падавине, које су довеле до тога да је проглашено ванредно стање на дијелу општине Фоча, гдје је дошло до поплава у насељу Доње Поље, једна од обавеза у овој години је модернизација опреме и набавка додатних одијела за припаднике Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице и Цивилне заштите.

У плану је набавка додатних возила, као и унапређење самих логистичких услова рада, како би се осигурала спремност у дјеловању против поплава и других непогода.

Неопходно је да опремимо ватрогасце и Цивилну заштиту како бисмо спремно дочекали све изазове који су пред нама, поготово што улазимо у сезону пожара.

4. ПОПУЛАЦИОНА ПОЛИТИКА

Општина Фоча из године у годину има широк спектар мјера које прате породицу и то од самог процеса планирања потомства, па кроз цијели процес одрастања. У буџету су планирана средства за досадашње мјере, с тим да ће се увести и додатне популационе мјере.

Право на додјелу новчаних средстава за суфинансирање трошкова процедуре асистираних репродукције, могу остварити породице које су обавиле три процедуре на терет средстава обавезног здравственог осигурања признате од Фонда здравственог осигурања Републике Српске и које имају пријављено пребивалиште на територији општине Фоча.

Појединачни износ који ће бити додијељен брачним паровима за суфинансирање поступка вангјелесне оплодње износи до 5.000,00 КМ, у зависности од броја пријављених парова.

Породицама са троје и више дјеце исплаћује се једнократна новчана помоћ од 1.000,00 КМ за треће новорођено и даље свако новорођено дијете.

У породицама у којима не раде родитељи исплаћује се 1.000,00 КМ за свако новорођено дијете.

У овој години планирана је нова популациона мјера, гдје ће се исплаћивати 500,00 КМ за свако рођено дијете.

Свако новорођено дијете на подручју Општине и у наредној години добијаће ауто сједалицу.

Једна од главних популационих мјера је субвенција цијене боравка дјеце у предшколским установама.

Општина преузима већи дио трошкова.

Редовна економска цијена Дјечијег вртића износи 498,71 КМ. Родитељи чија су дјеца на цјелодневном боравку плаћају 180,00 КМ, а на полудневном 135,00 КМ, док остатак суфинансира Општина Фоча.

Прије четири године отпочели смо суфинансирање набавке зимнице породицама са троје и више дјеце.

У почетку је та субвенција износила 150,00 КМ, након чега је износ повећан на 200,00 КМ.

Овај вид помоћи користи око 300 породица у Фочи, с обзиром да право на субвеницију имају и незапослени и запослени.

Међу континуираним мјерама популационе политике су и поклон ваучери од 100,00 КМ за све првачиће, као и помоћ ђацима од првог разреда основне до четвртог разреда средње школе чија су оба родитеља незапослена, у износу од 200,00 КМ, што значи да су породице са више ђака добиле по 400,00 и 600,00 КМ.

На иницијативу Начелника Општине, прије пар година уведено је да сви ученици основних школа од петог до деветог разреда добијају бесплатне нове уџбенике.

Када су у питању основне школе, највише средстава издвојено је за плаћање превоза ученика.

У области друштвене бриге о дјечи, у складу са законом и потребама грађана, увијек ћемо обезбиједити материјално–финансијске и кадровске услове за боравак дјеце у предшколским установама.

У склопу реорганизације јавних установа, разматра се и измјештање дијела Основне музичке школе на нову локацију, како би се обезбиједили бољи услови за рад и рационалније искористили постојећи просторни капацитети.

Наставићемо новчано да награђујемо младе таленте који су на републичким школским и спортским такмичењима били најуспјешнији и да поклањамо бесплатне сезонске карте за Аква парк „Ушће“.

Локална управа већ годинама финансира одлазак на екскурзију за по два ученика деветих разреда из обје основне школе, као и два матуранта Средњошколског центра.

Такође, из општинског буџета суфинансира се и прослава матурске вечери, покривени су трошкови вечере матурског славља за све матуранте.

Редовно се издвајају средства за финансирање студентских стипендија, који се повећавају сваке године за по 10,00 КМ.

Сваке године за Дан Општине новчано се награђују најбољи основци, средњошколци и студенти два факултета, као истакнути и талентовани ђаци.

Ове године ћемо на лед билборду у центру града поставити фотографије најбољих фочанских основаца, средњошколаца и студената, уз натпис „Понос Фоче“.

Набројане популационе мјере представљају стратешки континуитет који траје годинама. Без обзира на економске изазове, ту праксу наставићемо у будућности, с тим да се надамо да ћемо створити услове и да их надоградимо.

Можемо рећи да Фоча поставља стандарде у бризи о породици, а све захваљујући домаћински управљањем буџетом, који је стабилан.

Полазна основа Програма рада је стабилан и развојни буџет, чија су издвајања законом уређена и додатно ће бити регулисана подзаконским актима, уз развој функције финансијске унутрашње контроле, што ће допринијети већој економичности, ефикасности и транспарентности извршења усвојених буџета.

Реализација програма биће могућа само уз рационално трошење средстава, сарадњу са Скупштином Општине, републичким установама и међународним и домаћим партнерима.

Одговорним и преданим радом свих нас, Фоча може бити регионални центар и сигурно мјесто за домаће становништво које овдје живи и гради своје породице.

Наша рука пријатељства пружена је за све оне који су спремни на дијалог, нове иницијативе и приједлоге за изазове са којима се свакодневно суочавамо.